

A VILÁG LEGJOBB ÜZLETE NEW ORLEANS

Vasárnap kinn talán nem éppen olyan szauna, mint az előző napokban, ezért elhatározzuk, hogy elmegyünk megnézni azt a kiállítást a New Orleans-i múzeumban, amit már jóideje hirdetnek mindenféle. A kiállítás címe: "Jefferson Amerikája, Napoleon Franciaországa".

Az úton zuhogó eső, az egy órás útból egy félórát egy vég nélküli hídon megyünk. Kétoldalt erdők állnak a vízben, minden méregzöld és nedves. Nehéz szürke felhők felettünk, baloldalt óriási vízfelület, amelyen magasfeszültségű vonal halad keresztül a Pontchartrain tavon. Aztán New Orleans külvárosai, majd a szép francia utcanevek következnek: mint Dauphine, Bourbon, Toulouse, stb... Szép fasorok koloniál stílusban, színes házak, egy tér lovas szoborral s már a múzeum előtt is vagyunk. Rengeteg autó. A sok száz parkolóhely foglalt. A múzeum körül óriási park tavakkal, vadkacsákkal, a parkban találunk egy parkolóhelyet, még mindig zuhog... Nagy sor a jegypénztárnál. Végre bemehetünk! Egy cédulát ragasztanak az ingünkre, aztán akár a reptéren mágneses ajtó állja utunkat. Esernyőt, videokamerát elveszik, még várunk vagy tíz percre, aztán egy moziroomba vezetnek és kezdődik a vetítés.

A mese 1682-re nyúlik vissza, amikor is a franciák elfoglalták az öblöt. XIV. Lajos nevében és megalapították az új francia gyarmatot, amit a királyról Luisianara kereszteltek, a várost pedig az Új Orleánsnak a szűzről, akinek az aranyozott szobra most is ott áll a "Francia negyed" egyik utcáján. A "Napkirály" unokája aztán egész egyszerűen - sub rosa - 1762-ben átadta a gyarmatot a spanyoloknak. 1803-at írunk. Franciaországban Napóleon uralkodik, az akkori Egyesült Államok elnöke Thomas Jefferson, aki értesül arról, hogy a spanyolok egyszerűen visszaadják a „Nagy Napóleonnak” a gyarmatot. Hogy miért írtam idézőjelbe a nagyot arra meg visszatérünk.

Jefferson azonnal követeket küld és felajánlja, hogy megveszik New Orleánst. Napóleon visszautasítja az ajánlatot, de a hihetetlen fényűzéshez, háborúhoz mint Montekukolli mondta, három dolog kell: Pénz, pénz és még egyszer pénz! Napóleon új ajánlatot tesz. Vegyék meg egész Luisiánát, 15 millió dollár az ára. Jefferson kapva kap ezen és nyélbeüti a világtörténelem

legjobb üzletét, mert az akkori Luisiana egy fél kontinenst kitevő terület, amiből később tizenhárom amerikai államra tellett - 800.000 négyszög mérföld! A Mexikói öböltől a Kanadai határig. A terület egy akreja négy centbe került! (Egy négyzetkilométer kb. 6-7 \$). És 1803 december 20-án átadják Luisianát az Egyesült Államoknak. Egy ehez hasonló területvásárlás csak a Manhattan és Alaszka megvétel volt, de távolról sem ilyen méretű. Jefferson megduplázta az akkori Egyesült Államok területét, Napóleon pedig elherdálta Franciaország esélyét, hogy tényleg nagyhatalom legyen belőle, ne csak a nagyhatalmi nevetségesség ambíciókkal maradjon.

A kiállítás az adásvételi szerződés aláírásának a bicentenáriumán rendezték az aláírás helyén New Orleansban, a Cabido nevű épületben. A kiállításon megértettük miért voltak a szigorú biztonsági rendszabályok a bejáratnál. Alapelve volt szembeállítani Napóleon és családjának elképzelhetetlen pazarlását, Jefferson egyszerűségével és szerénységével. Szembekerült egy korlátlan hatalommal rendelkező diktátor megalomániája egy igazi államférfi szerénységével. Egymás mellett van Napóleon aranyozott agyondíszített trónja Jefferson szerény karosszékével, és a többi tárgy, amit Versailles, Malmaison és más francia múzeumokból hoztak el e célra. Mellettük Monticelloi szerény elnöki rezidencia berendezési tárgyai. Jacques-Louis David festményei Napóleonról és családjáról. Josefin arannyal kivarrt palástja, arany kávékészlete. Madam Rekamier hálósobája. Houdon szobrai Diana és Voltaire portréja, akit Jefferson sokkal többre becsült, mint a császárt. Napóleon aranybabéros Dávid portréja mellett Jefferson szerényen öltözött alakja.

Az egészről csak egyet nem értek. Az összes nemzetek akik a tejhatalomban beleőrült diktátorok hatalmát nyögték, előbb-utóbb rájöttek, hogy az illető egy őrült volt és több rosszat tett népének, mint akármelyik természeti katasztrófa. Vajon csak a franciák olyan bárgyúak, hogy még mindig istenítik azt, aki Franciaország fél lakosságát kiirtotta, megnyerte a nagy csatákat de elvesztette a háborúkat? Olyan zseniális hadvezér volt és végül elherdálta Franciaország legnagyobb kincsét, amit ha megtartottak volna ma Franciaország lenne az a nagyhatalom, amely megengedhette volna magának, amit az Egyesült Államok megengedett a franciák nevetségesség ellenkezése dacára.

A tanulságos és felette érdekes kiállítás után, beültünk egy francia vendéglőbe, amiből még mindig van egy csomó New Orleansba, mert ami igaz, az igaz, a francia konyha még Napóleon kártevéseit is túlélte, és az osztrigák után megettük a helyi különlegességet a "Croufish Etouchet". Ebéd után egy nagy séta következett a "Francia Negyedben" - ezt is zárójelben írtam -, mert a legtöbb épület a spanyol fennhatóság idején épült, spanyol stílusban. Aztán a French Market következett, ami hihetetlenül tarka, minden szempontból, és Flee Markettel folytatódik, ami még tarkább! Közben kisütött a nap és nagyon jól esett beülni a klimatizált autóba s visszajönni a mai Luisiana fővárosába Baton Rouge-ba, amely onnan kapta a nevét, hogy a domb tetőn egy piros indiántotem állt, erre mondta a francia hogy:"Baton Rouge" !

GAINESVILLE UTAZÁS

Azzal kezdem, hogy nem volt könnyű. Este fél kilenckor indultunk a vonattal a Ben Gurion reptérre, felkészülve arra, hogy az utóbbi terrorcselekmény eredményeképpen, agyon fognak minket kutatni, de legnagyobb meglepetésünkre semmi különöst nem tapasztaltunk azon kívül, hogy rengetegen utaztak. Mivel bőven volt időnk az indulásáig, ez nem izgatott különösebben.

Végül fél egykor felszálltunk, és megkezdődött a szokásos, hosszú repülőút. Megtudtuk, hogy 10600 kilométert repülünk tizenhárom és fél óra alatt. Tel Avivtól - Ciprus, Kréta, Olaszország, Portugália és végül az Atlanti Óceán fölött - Miamiig. A program a rendes volt, etettek, a vetítón Tom Hanks körül hullottak az emberek, mint a legyek, de mindenki megnyugtatására a végén a jó fiú mindent megúszott, és a szép kislány is a karjaiban dőlt, miután az utolsó percben hősünk megmentette a banditák karmai közül! Ezekután bevettük a szokásos bogycsónakot és ennek eredményeképpen aludtunk egy pár órát. Közben az órámon délután két óra lett - még nem állítottam át -, de még mindig éjszaka volt. Végre lassan derengeni kezdett, nagyon lassan, mert kb. 1000 km-es sebességgel szaladtunk a nap elől, nyugat felé, de aztán mégis utolért!

Következett a leszállás, útlevevizsgálat, ujjlenyomatvétel, fényképezés és ezek összevetése a vízum computer adataival. Végül beléphettünk az Egyesült Államok területére, kivettük a csomagokat és leadtuk a Gainesvillei járatra, a kézi poggyászt kivéve. Az egyik "Restruct" - ban megborotválkoztam, és mikor kijöttem, hallom a hangos bemondón, hogy semmiféle folyadékot, sampont, krémet, vagy hasonlót a repülőgépre felvinni a kézipoggyászból nem szabad. Így a kiscsomagjainkat is leadtuk.

Egy pár unalmas óra után, amit a különböző repülőtéri üzletekben, kávézóban töltöttünk, következett a beszállás. Levettük a cipőnket és minden fémtárgyat, azután bemásztunk egy fülkébe, ahol minden oldalról komprimált levegővel poroltak ki minket, hogy aztán a port elemezzék, hogy nincs-e benne robbanóanyag maradvány. Végül a kezeinket vizsgálták át. Ani táskáját kengették egy vegyszerben mártott szalvétával, ugyancsak robbanóanyag maradványok után kutatva. Miután megszabadultunk a kutatástól, szép farkaskutyák szaglászta át bennünket, hogy mire voltak idomítva, nem tudom.

Végre becszáltunk egy vicinális repülőgépbe vagy tizenötön, és másfél óra alatt megtettük az utolsó ötszáz kilométert is Gainesvilleig. Ilyen kis gépen még életemben nem utaztam. A Boinghez képest, amivel Miamiig jöttünk, olyan volt, mint egy légy a madár mellett. A repülőtéren egy "kisfiú" jött elébem, azért írom idézőjelben, mert olyan magas volt, mint én, csak amikor a nyakamban ugrott lettem biztos benne, hogy ez bizony Dany, az unokám! Aztán egy-kettőre itt voltunk az új házban, ahova egy hónappal ezelőtt költöztek, és miután hazajött az egész család megpróbáltunk ébren maradni, nehezen de sikerült, és végül harmincegy óra után belezuhantunk az ágyba aludni.

Még a "kis" kutyusokról - hatalmas német farkaskutyák - kell beszámoljak. Freia és Valdi. Vad ugatással fogadtak bennünket, ami ebben a nagy házban erőteljesen visszhangzik. Gondoltuk jól nézünk ki, megint két hétig fognak ugatni ránk, mint mikor megismerkedtünk velük. Egy negyed órai ugatás után elkezdtek szaglászni bennünket, és egyszerre mintha világosság gyúlt volna a fejükbe, abbahagyták az ugatást, leültek elénk és nagy farkcsóválással nyalogatták a kezeinket. Felismertek két év után! Fel óra után már hanyatt feküdtek nekünk, hogy a hasukat vakargassuk.

Most hogy egy kicsit kifújtuk magunkat, délután elmegyünk sétálni, ha kivételesen nem zuhog, hogy megismerkedjünk a "várossal", ami inkább erdőnek néz ki, ahol itt-ott házak is vannak.

GAINESVILLE TRÓPUS

Az egyik esti sétákon egy idős hölgy a megszokott: - Hey, how are you? Bye! - on kívül, legnagyobb meglepetésünkre elkezd beszélgetni velünk, mégpedig arról, hogy sohasem lesz már eső? Hát lett!

Halk morgással indul, mintha egy repülőgép repülne valahol, aztán lassan beborul, és a morgás egyre erősödik. Most már a villámokat is látni, szinte megszakítás nélkül mennydörög. Kint ülünk az erkélyen, nézzük az erdőt, lassan elered egy meleg eső, annyira, hogy az erdőből sűrű pára emelkedik fel, az egész olyan, mint egy gőzfürdő, aztán órákon keresztül egyhangúan ömlik.

Nézem az udvar végén kezdődő, szubtrópusi erdőt, ahol néha őzikék legelnek, nem is az udvar végén, mert a kerítés mellett, meghagytak egy pár fát az udvarban is, és amióta itt vagyunk, azzal szórakozunk, hogy igyekszünk megtszítani őket a liánoktól és száraz ágaktól. Csak most értettem meg mi az hogy lián! Eszembe jutottak gyerekkorom filmjei: Tarzan a szép Szabadfalusi - Freidorfi - fiú, aki felejtetlen üvöltésekkel hintázta, át magát egyik fáról a másikra a liánokon csüngve majmostól. Hát most, hogy közelebbi ismeretséget kötöttem a liánokkal, jöttem rá, hogy a dolog nem egészen stimmel. Az igaz hogy a lián olyan szívós, hogy csak acélnak való fűrésszel lehet elvágni, az is igaz, hogy olyan erősen tapad a fa koronájához, hogy semmiképpen sem lehet leszakítani, nyugodtan rá lehet akaszkodni. A baj ott van, hogy fa mellől nő ki és kapaszkodik fel a fára, a törzse mellett, szinte ahhoz tapadva. Ahhoz, hogy himbálózni lehessen rajta, előbb alul el kell vágni, és akkor még mindig csak a fa törzse mellett lehet himbálózni rajta, de valószínű, hogy Hollywoodi őserdőbe a liánok fentről lefelé nőnek.

Közben egyhangúan tovább zuhog, és megszakítás nélkül dörög. Mondja Gabi, hogy a statisztikák szerint, itt van a legtöbb villámcsapás, ezért például az úszómedence használati előírásai szerint, ha távolról dörgés hallatszik, azonnal ki kell jönni a vízből, és visszamenni, csak akkor szabad, ha már legalább egy fél órája nem hallani mennydörgést.

Estére eláll, megyünk a kutyákkal sétálni, jó hűvös van, de egy negyedórás séta után, érzem, hogy csurom vizes vagyok az izzadságtól, amit a vízpára okoz. Úgy látszik a túl párás levegő a

denevéreket is megzavarta, ma reggel a kutyák zavartak fel egy denevért az aszfaltról, a másikat pedig az erkély egyik sarkából szabadította ki Gabi. Az armadillok sem bújtak elő az este, túl nedves volt nekik.

Egyszóval így állunk az exotikumokkal, közelről mások, mint a regényekben, vagy a filmvászonon.